

Budapest, 2007. október 15.

Dr. Szabó Máté állampolgári jogok országgyűlési biztosa
Budapest
Nádor u. 22.
1051

Tárgy: Vasúti mellékvonalak szüneteltetésére vonatkozó társadalmi egyeztetés hiánya

Tisztelt Országgyűlési Biztos Úr!

2007. februári beadványunkra a Kál-Kápolna-Kisterenye és további 13 vasúti mellékvonal bezárása kapcsán az OBH 1232/2007. (április 12-i) számú jelentése elemezte a vasútvonalak szüneteltetésével megsértett alkotmányos jogokat. (1. sz. melléklet) Ennek ellenére a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium folytatja a mellékvonali vasúthálózat felszámolására irányuló törekvéseit. Mindezt valós társadalmi egyeztetés nélkül teszi:

- A Regionális Közlekedésszervezési Irodák a 2008. évi menetrendi egyeztetéseket a nyilvánosság teljes kizárásával, csupán az érintett polgármesterek meghívásával bonyolították le.
- Szerveztünk csak véletlenül értesült az augusztus 31-i balassagyarmati és a szeptember 5-i egri kistérségi egyeztető fórumok időpontjáról, melyen részt is vettünk. Az Észak-Magyarországi Regionális Közlekedésszervezési iroda vezetője konkrét kérdéseinkre azt a választ adta, hogy mellékvonal szüneteltetési szándékról a térségben nem tud. Arról van csupán szó, hogy az októberi utasszámlálás alapján (október 11. és 14-én) a vasúti- és az autóbussz-közlekedés egységesítésével olyan menetrendet állítanak össze, mely optimális eljutást biztosít a térségi központokba.
- Az Ipolytarnóc-Balassagyarmat vonalért évtizedek óta erős a társadalmi összefogás az érintett önkormányzatok, polgármesterek, helyi lakosok, civil szervezetek, országgyűlési képviselők és szlovákiai szervezetek részéről is. Ennek ellenére az Ipolytarnóci polgármester az október 8-i keltezésű (2. melléklet) levelet kapta:
„A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium döntése alapján 2007. december 9-étől a közforgalmú közlekedésben a 78-as számú vasútvonal, Balassagyarmat és Ipolytarnóc közti szakaszán a vasúti személyszállítást felváltja az autóbussz-közlekedés.Tisztelettel meghívom a vasúti személyszállítást érintő egyeztető tárgyalásra.”
A fenti levél alapján nem kell bizonyítani, hogy társadalmi egyeztetésről szó sincs, csupán a minisztériumi döntés közléséről.
- A 103-as vonal (Karcag-Tiszafüred) vonal társadalmi egyeztetéséről Márki Sándor Kunmadaras polgármestere írja szervezetünknek:
„...Éppen ezért azt tartom társadalmisításnak és egyeztetésnek, amely nem az önkormányzat egy képviselőjével (azzal a polgármesterrel, aki soha nem utazik vasúton, csak saját vagy szolgálati kocsin), hanem közmeghallgatáson, falugyűlésen a lakossággal történő egyeztetés lehet az alapja. Olyan egyeztetés, ahol maga a MÁV képviselője tájékoztatja a jelenlévőket a Volán társaság képviselője pedig nyilatkozik, hogy mit tudna felvállalni és mit nem.
Ebben a helyzetben, amelyet a GKM részéről egyeztetési fórumnak neveznek, csak a falnak mennek fejvel az emberek és semmi sem jogszabályszerű.
Kérem, hogy munkájuk során vegyék figyelembe javaslatom, mely szerint az önkormányzatok vállalják, hogy a lakosság részére közmeghallgatást, falugyűlést hívnak össze és ebben együttműködnek a MÁV és Volán képviselőivel, de nem mi (önkormányzat képviselői) fogunk szembehelyezkedni saját lakosságunkkal azért, hogy a GKM és a MÁV képviselői jól érezzék magukat és semmittevésük után csöndben elballagjanak, miközben nekünk itt kell élnünk.”
Az Ötv. szerint a lakosság egészét érintő ügyben ki kell kérni az önkormányzat véleményét és ez konkrétan azt jelenti, hogy a mellékvonali járat megszüntetésével, átszervezésével érintett település mindegyikének a Képviselő-testületek által határozattal történő állásfoglalását kell beszerezni!

Az egyeztetés jogszerűtlenségén túl nem hagyhatjuk említés nélkül azt a tényt, hogy a 2007. március 4-étől szüneteltetett 14 vasúti mellékvonal többsége esetében a helyettesítő autóbuszjáratok már néhány hónap elteltével megszűntek, vagy jelentős csökkentésre kerültek. Az Ormánságban Sellye-Villány között 4 pár vonat helyett 2 autóbusz járatpár, Kál-Kápolna-Kisterenye között 5 vonatpár helyett 3 autóbusz járatpár, Pápa-Tatabánya között 5 vonatpár helyett 0 autóbusz járatpár maradt. A vasút megszüntetése olyan térségekben, ahol csak kistelepülések vannak, hasonló következményekre vezetne a jövőben is.

Nem látjuk megvalósíthatónak a vasúti- és az autóbusz-közlekedés egységesítését sem. Gyakori utas-panasz, hogy néhány perc eltolódás hiányzik menetrendi csatlakozáshoz, amely hosszas várakozást, akár több órás utazási időtöbbletet okozhat. (4. sz. panaszos levél).

Tisztelt Országgyűlési Biztos Úr!

Kérjük az ügy kivizsgálását. Nem zárkozunk el attól, hogy az Európai Unió jogintézményeihez forduljunk az ügyben, kérjük erre vonatkozó tanácsait is.

Tisztelettel:

Mészáros Péter, dr.
elnök